

Lisa
haridus- ja teadusministri 25. septembri 2015. a
käskkirja nr 357 „Toetuse andmise tingimuste
kehtestamine „TeaMe +“ elluviimiseks“ juurde

KINNITATUD
haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Haridus- ja teadusministri 25. septembri 2015. a
käskkirja nr 357 „Toetuse andmise tingimuste
kehtestamine tegevuse „Teaduse populariseerimine
„TeaMe+““ elluviimiseks“ muutmise“

Teaduse populariseerimine „TeaMe+“ toetuse andmise tingimused

Sisukord

1. REGULEERIMISALA	3
2. MÕISTED	3
3. RAKENDUSÜKSUS JA RAKENDUSASUTUS	5
4. ELLUVIIJA JA PARTNERID.....	5
5. TOETUSE ANDMISE EESMÄRK	5
6. SIHTRÜHMAD	6
7. TOETATAVAD TEGEVUSED JA NENDE TULEMUSED.....	7
8. TULEMUS- JA VÄLJUNDNÄITAJAD	13
9. NÕUKODA	16
10. TEGEVUSTE EELDATAV MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE.....	16
11. TEGEVUSTE ABIKÕLBLIKKUSE PERIOOD	16
12. TEGEVUSTE EELARVE	18
13. KULUDE ABIKÕLBLIKKUS.....	21
14. TOETUSE MAKSMISE TINGIMUSED JA KORD	22
15. ELLUVIIJA JA PARTNERI KOHUSTUSED.....	22
16. TEGEVUSTE ELLUVIIMISE SEIRE.....	23
17. TEGEVUSTE JA NENDE ELLUVIIMISE TINGIMUSTE MUUTMINE.....	24
18. FINANTSKORREKTSIOONI MÕJU TEGEVUSE EELARVELE	25
19. DOKUMENTIDE SÄILITAMINE.....	25
20. VAIETE LAHENDAMINE.....	25

1. Reguleerimisala

Tegevus viiakse ellu „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi *OP*) prioriteetse suuna 4 „Kasvuvõimeline ettevõtetus ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus“ meetme „Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes“ tegevuse 4.1.5. „Teaduse populariseerimine“ eesmärkide täitmiseks ja tulemuste saavutamiseks.

2. Mõisted

Ettevõtete praktikad – koostöös ettevõtetega loodud erinevat tüüpi ja erineva metoodikaga õppimist toetavad materjalid.

Inseneeria - teadus, looming, kunst, oskus sellest, kuidas teaduslikke, matemaatilisi, tehnilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja praktilisi teadmisi saada ja kasutada hoonete, masinate, mehhanismide, süsteemide, materjalide ja protsesside projekteerimiseks ning uuendamiseks. Inseneriteadused on iseseisvad teadusdistsipliinid, mille spetsiifika seisneb selles, et neis asendab insener-tehniline tegevus, mille käigus kontrollitakse tehnilise teooria teoreetiliste järelduste paikapidavust, reeglina eksperimenti.

Karjäärispetsialist – spetsialist, kes toetab inimest karjääri planeerimisel, aidates tal suurendada teadlikkust iseendast, hariduse ja tööturu võimalustest, püstitada eesmärke ja kavandada tegevust nende eesmärkide saavutamiseks.

Kooli karjäärikoordinaator - spetsialist, kes juhendab, suunab ja korraldab koolis karjääriõppe kavandamist kooli õppekava osana. Ta juhhib kooli karjäärimeeskonna tööd, hoides ja ergutades koostöösuhet koolisisestes ja -välistes koostöövõrgustikes. Kooli karjäärikoordinaator koordineerib õpetajate koostööd karjääriõppe kavandamisel, sobilike meetodite ja õppesisu valikul ning õpikeskkonna kujundamisel.

Loodusteaduslik kirjaoskus (= LTT kirjaoskus)^{1,2} tähendab

- loodusteaduslike teadmisi ja nende teadmiste rakendamist küsimuste esitamiseks, uute teadmiste saamiseks, loodusteaduslike nähtuste selgitamiseks ja loodusteadustega seotud küsimuste puhul tõendusmaterjali põhjal järelduste tegemiseks;
- arusaamist loodusteaduste kui inimteadmise ja uurimise vormi iseloomulikest tunnustest (näiteks kas tehakse vahet isiklikel ja teaduslikul tõendusmaterjalil põhinevatel seisukohtadel); arusaamist sellest, kuidas loodusteadused ja tehnoloogia kujundavad meie ainelist, vaimset ja kultuurikeskkonda;
- loodusteaduslike teemade kui teadusliku meetodi väärtustamist maailma mõtestamisel ja otsuste tegemisel.

---

¹ PISA 2006 eesmärkide põhjal Imbi Henno „Eesti õpilaste tulemustest PISA 2006 loodusteaduste valdkonnas“ LoTe ajakiri, 2008 nr 1

² Toetades riiklikus õppekavas defineeritud pädevust “matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus” – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt

LTT valdkond – loodus-, täppisteaduste ja tehnoloogia valdkond (matemaatika, füüsika, keemia, bioloogia, geograafia, geoloogia, töö- ja tehnoloogiaõpetus, info- ja kommunikatsiooniteaduste (sh arvutiteaduse) õppesuuna erialad) ja nende valdkondadega seotud interdistsiplinaarsed erialad.

Ministeeriumi teadusnõunik (ehk teaduskoordinaator) on ministeeriumi struktuuris avaliku teenistuse seaduse alusel töötav ametnik, kelle ülesanne on nõustada valdkondlikku ministeeriumi teadus- ja arendus- (edaspidi *TA*) küsimustes, planeerida ning korraldada rahvusvahelist ja siseriiklikku TA-alast koostööd, välja töötada oma valitsemisala TA-uuringute kavasad, neid koostöös erinevate osapooltega ellu viia, esindada Eestit rahvusvahelistes TA-koostöö algatustes ning täita teisi ametijuhendis kirjeldatud tööülesandeid.

Noor – selle toetuse andmise tingimuste käskkirja kontekstis 5-19-aastane füüsiline isik.

Noor teadlane – alla 35-aastane teadlane, kes teeb uurimistööd Eesti või välismaa kõrgkooli või teadusasutuse juures.

Huviharidus ja huvitegevus – pikaajaline (huviharidus) või lühiajaline (huvitegevus) süsteemne juhendatud tegelemine huvialaga vaba tahte alusel tasemeõppest ja tööst vabal ajal süvendatud teadmiste ja oskuste omandamiseks valitud huvialal³.

Huviring – huvihariduse või huvitegevusega tegelemise õppevorm.

Partner – perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse (edaspidi *STS*) § 2 punktis 10 nimetatud füüsiline isik, juriidiline isik, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kes osaleb toetatava tegevuse rakendamisel ja kellel tekivad selle käigus kulud.

Teadushuviharidus hõlmab koolitundide välist tegevust kõigis selle vormides ja keskendub peamiselt loodusteaduste ja tehnoloogia või lühemalt looduse- ja tehnika-alase huvi arendamise võimalustele (T. Tuisk, 2014)⁴.

Teadus- ja tehnoloogiapakt⁵ – koostöölepe riigi, kohalike omavalitsuste, ettevõtlus-, haridus- ja kolmanda sektori vahel teaduse, tehnoloogia ja inseneeria valdkonna ühiseks toetamiseks. Teadus- ja tehnoloogiapakti üldeesmärk on valdkonna hariduse ja ettevõtluse jätkusuutlik arendamine ning piisava tööjõu tagamine Eestis.

Teaduskommunikatsioon – suhtlus teadusega seotud teemal, mille eesmärk on tutvustada teadust ühiskonnale ja luua eeldusi selle tihedamaks lõimumiseks ühiskonda. Olulised teemad, mida käsitletakse, on näiteks teaduse toimimise loogika, teadlase töö eripära, teadussaavutused ja nende väärtus⁶.

---

³ Noorsootöö strateegia 2006-2013.

⁴ Teadushuvihariduse konverentsi kogumik http://www.etag.ee/wp-content/uploads/2013/09/15.11_kogumik.pdf

⁵ <https://www.etag.ee/koostoo/tehnoloogiapakt/>

⁶ Teaduskommunikatsiooni strateegia 2020-2035 „Eesti teab“: https://www.etag.ee/wp-content/uploads/2019/11/ETAG_Eesti-teab_strateegia-EST.pdf

Uurimuslik õpe – tegevus, millega otsitakse maailmas toimuvate protsesside kohta iseenda jaoks seaduspärasusi, püstitades hüpoteese/küsimusi ja kontrollides neid eksperimentide või vaatluste abil (de Jong ja van Joolingen, 1998; Zachos jt., 2000; Wilhelm, 2001)⁷. Uurimusliku õppe abil õpitakse teadusliku meetodi rakendamist.

Õppevisiit - lühiajaline, mh välisriigis tegutseva organisatsiooni külastus eesmärgiga koguda teadmisi külastatava asutuse tööst, töökorraldusest, koostöövõimalustest ning õppida parimatest praktikatest.

3. Rakendusüksus ja rakendusasutus

Toetatavate tegevuste rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*). Toetatavate tegevuste rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).

4. Elluviija ja partnerid

- 4.1. Toetatavate tegevuste elluviija on Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (ETAg, edaspidi *elluviija*)
- 4.2. Toetatavate tegevuste partnerid on MTÜ Eesti Meediaettevõtete Liit, kes osaleb tegevuse 5 „Teadusajakirjanduse edendamine“ elluviimisel ning Eesti Teaduste Akadeemia, kes osaleb tegevuse 7 „Teadlaste avatud dialoog ühiskonnaga“ elluviimisel.

5. Toetuse andmise eesmärk

- 5.1. Toetuse andmise eesmärgid on:
  - 5.1.1 parandada noortele suunatud info kättesaadavust LTT valdkonna pädevuste rakendamise ja karjäärivõimaluste kohta avalikus sektoris, ettevõtluses ja teaduses, kaasates populariseerimistegevustesse senisest enam ettevõtjaid jt potentsiaalseid tööandjaid, sh teadus- ja tehnoloogiapaktiga liitunud institutsioone;
  - 5.1.2 tõsta teadushuvihariduse sisulist kvaliteeti;
  - 5.1.3 soodustada teadusasutuste, ettevõtete ja haridusasutuste koostööd teaduse populariseerimisel ning LTT valdkonna pädevuste arendamisel;
  - 5.1.4 suurendada teaduse ja tehnoloogia nähtavust noortele nii traditsioonilises kui uues meedias;
  - 5.1.5 tõsta ajakirjanike, teadusasutuste kommunikatsioonispetsialistide ja teadlaste teaduskommunikatsiooni alaseid pädevusi ja teadusmeedia kvaliteeti;
  - 5.1.6 toetada poliitikakujundamise kvaliteedi arengut, arendades avaliku teenistuse töötajate oskusi koostööks teadlastega ning teadustulemuste kasutamise teaduspõhiste otsuste tegemisel;
  - 5.1.7 võimendada teadlaskonna dialoogi ühiskonnaga ja suurendada noorte teadlaste osalust selles;
  - 5.1.8 soodustada ühiskonnas teadlikkuse suurenemist teadusega seotud teemadest ja seeläbi positiivse suhtumise kujunemist teadusesse, muu hulgas avatud, laiapõhjalise ja kaasava arutelu kaudu teaduse üle.

⁷ <http://www.slideshare.net/biodigi/uurimuslik-pe>

- 5.2. Üldine pikaajaline eesmärk:
- 5.2.1. tagada Eesti majanduse jätkusuutlik areng loodus-, täppisteaduste ja tehnoloogia valdkonnas piisava inimressursi olemasoluga;
  - 5.2.2. LTT valdkonna erialade lõpetajate osakaal kõrghariduses on tõusnud;
  - 5.2.3. karjäär LTT valdkonnas on populaarne ning doktorikraadiga tippspetsialistide osakaal on tõusnud, eelkõige on kasvanud ettevõtlussektoris töötavate teadlaste ja inseneride osakaal.
- 5.3. Toetus on suunatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ prioriteetse suuna 4 „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“ meetme „Eesti Teadus- ja arendusametuste rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes“ eesmärkide saavutamiseks, milleks on „Eesti teadus ja kõrgharidus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline ja nähtav. Teadusametuste võrk tegutseb tõhusalt ning taristu on nüüdisaegne. Eesti on atraktiivne koht teadus- ja arendustööks ning õppeks. Teadlaskarjäär on populaarne ning erasektoris on teadlaste ja inseneride osakaal suurenenud. Eesrindlikel Eesti ettevõtetel ning teadus- ja arendusametustel on rahvusvahelisi kõrgetehnoloogilisi tellimusi ning nad on integreerunud rahvusvaheliste innovatsioonivõrgustikega, eriti nutika spetsialiseerumise valdkondades.“
- 5.4. Tegevused on suunatud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ eesmärkide saavutamiseks. Tegevused toetavad elukestva õppe strateegia üldeesmärki ning strateegilisi eesmärke ning elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavuse parandamist.
- 5.5. Tegevused toetavad teadus- ja tehnoloogiapakti üldeesmärke: teadvustada teaduse, tehnoloogia ja inseneeria olulist rolli ühiskonna ja majanduse arengus; kaasata erinevaid osapooli ja nende ressursse valdkonna arengusse, õppimise edendamisse ja karjäärivõimaluste tutvustamisse, et kindlustada riiklike strateegiate eesmärkide täitmine lühikeses ja pikas perspektiivis.
- 5.6. Tegevused toetavad teaduskommunikatsiooni strateegia 2020-2025 „Eesti teab“ visiooni, eesmärkide ja tegevussuundade elluviimist.

6. Sihtrühmad

Programmi laiem sihtrühm on kogu Eesti elanikkond, kelle puhul on eesmärgiks tõsta teadlikkust teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni saavutustest ja mõjust riigi konkurentsivõime ja tootlikkuse kasvule ning seeläbi aidata kohaneda teadmistepõhise majandusega. Programmi otsesed sihtrühmad on:

- a) noored;
- b) haridusametuste ja -organisatsioonide töötajad ning koolijuhid (sh alushariduse, üldhariduskoolide ja gümnaasiumide õpetajad, noorsootöötajad, huvikoolide töötajad) jt teaduse populariseerijad, lapsevanemad;
- c) teaduse ja tehnoloogia teemasid kajastavad ajakirjanikud, teadus- ja arendusametuste teadusinfot vahendavad spetsialistid ja teadlased;
- d) avaliku teenistuse töötajad;
- e) ettevõtjad, ettevõtjate esindusorganisatsioonid, karjäärispetsialistid ja kohalike omavalitsuste töötajad;
- f) asutuste, mille tegevusala kood Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori järgi on algusega 72, töötajad;

g) teadlased, sh noorteadlased ja kraadiõppurid.

7. Toetatavad tegevused ja nende tulemused

7.1 Toetuse andmise tingimuste raames toetatakse järgnevaid tegevusi:

- 7.1.1. Tegevus 1 Teadusteamade tutvustamine meedias;
- 7.1.2. Tegevus 2 LTT valdkonna karjäärivõimaluste tutvustamine;
- 7.1.3. Tegevus 3 Teadus- ja tehnoloogiapakti tegevuste koordineerimine. Koolide ja ettevõtete vahelise koostöö arendamine;
- 7.1.4. Tegevus 4 Teadushuvihariduse, uurimusliku õppe ja LTT kirjaoskuse arendamine;
- 7.1.5. Tegevus 5 Teadusajakirjanduse edendamine;
- 7.1.6. Tegevus 6 Teaduse populariseerimise ja teaduskommunikatsiooni edendamine;
- 7.1.7. Tegevus 7 Teadlaste avatud dialoog ühiskonnaga.

7.2 Tegevus 1 Teadusteamade tutvustamine meedias.

Tegevuse raames tellib elluviija riigihanke korras meediatooteid LTT valdkonna teemade kajastamiseks.

- 1) Luuakse üldauditooriumile suunatud telesaatesarja formaat, kus tutvustatakse teaduslikku mõtteviisi ning tuuakse esile LTT valdkonna tähtsus ühiskonna jätkusuutlikus arengus. Tellitakse 6 hooaega pildiliselt ja sisuliselt huvitavat ja köitvat telesaatesarja. Konkursile esitatud töid hindab erialaekspertidest žürii.
- 2) Toimub noori kaasava võistlusliku telesaatesarja seitsme hooaja tootmise tellimine. Saatesarja raames toimub lisaks telesaatele saadete sisu selgitava veebisaate tootmine ning saatesarja toetavate tegevuste korraldamine sotsiaalmeedias ja veebikanalites.

Tegevuse raames luuakse ja ajakohastatakse artikleid, videoid ja muid materjale, need avaldatakse (sh miks.ee portaalis ja sellega seotud sotsiaalmeedia kanalites) ning neid levitatakse temaatilistel üritustel.

Tulemus: tele-eetris on kaks teadusliku ja haridusliku sisuga telesaatesarja, tõusevad Eesti elanike LTT alased teadmised ning teadlikkus tänapäevases teadus- ja arendustegevuses ning teadmismahukas ettevõtluses töötavate inimeste tööst ning selle tulemustest.

Sihtrühm: kogu Eesti elanikkond, eriti noored.

7.3 Tegevus 2 LTT valdkonna karjäärivõimaluste tutvustamine.

Toetatava tegevuse raames elluviija:

- 1) tutvustab LTT valdkonna haridus- ja karjäärivõimalusi, sh
  - a) noortele suunatud veebiportaalis miks.ee ning sellega seotud sotsiaalmeedia kanalites, et selle kaudu noori veebimaterjalide juurde suunata;
  - b) noori ümbritsevatele sihtrühmadele, sh lapsevanematele, laia kättesaadavusega ajakirjandus- ning uue meedia väljaannetes;
- 2) tutvustab erinevates LTTga seotud ametites töötavaid teadlasi ja insenere ning nende tööd noorteüritustel, -messidel ja muudel asjakohastel üritustel;
- 3) loob LTT valdkonna ameteid tutvustavaid materjale ning korraldab üritusi koolinoortele (näiteks konkursid, töötoad, esinemised koolides);
- 4) korraldab teavitusüritusi karjäärispetsialistidele.

Tegevuse raames kasutatakse sihtgrupipõhist lähenemist ning keskendutakse levinud stereotüüpide (sh sooliste stereotüüpide) lõhkumisele ning naiste ja meeste rollimudelite tutvustamisele tasakaalustatult.

Selleks, et noored regulaarse karjäärinõustamise käigus saaks LTT valdkonna võimaluste kohta põhjalikumalt infot, tehakse koostööd Sihtasutusega Innove, loodava Haridus- ja Noorteametiga, Eesti Töötukassaga ja Sihtasutusega Kutsekoda (mh programmi OSKA prognooside levitamisel), ning valmistatakse ette karjäärispetsialistidele infomaterjale ning toimuvad kohtumised nende tutvustamiseks. Tegevuse raames ajakohastatakse teavet, mida karjäärispetsialistid LTT valdkonna haridus- ja karjäärivõimaluste tutvustamiseks kasutavad. Peamiseks eesmärgiks on LTT valdkonna kõrgharidust nõudvate ametikohtade karjäärivõimaluste tutvustamine.

Tegevustesse kaasatakse teadlasi ja insenere ning ettevõtjaid kui potentsiaalseid tulevasi tööandjaid.

Tulemus: Tõusnud on noorte teadlikkus LTT valdkonna teadlaste ja inseneride tänapäevasest tööst ning selle olulisusest ja erinevatest karjäärivõimalustest. Karjäärispetsialistid on teadlikumad LTT valdkonna teadlaste ja inseneride tänapäevasest tööst ning karjäärivõimalustest LTT valdkonnas.

Sihtrühm: noored, karjäärispetsialistid, õpetajad, lapsevanemad.

7.4 Tegevus 3 Teadus- ja tehnoloogiapakti tegevuste koordineerimine. Koolide ja ettevõtete vahelise koostöö arendamine.

Tegevust viib ellu SA Eesti Teadusagentuur. Teadus- ja tehnoloogiapakti koordineerimise raames:

- a) tutvustatakse pakti olemasolu ja põhimõtteid avalikkusele ning potentsiaalsetele uutele liitujatele;
- b) kaasatakse uusi liitujaid;
- c) pakti eesmärkide saavutamiseks ja paktiga liitunute tegevustele suurema tähelepanu tõmbamiseks tehakse pidevat teavitustööd korraldades ja osaledes üritustel, miks.ee portaali ning sotsiaalmeedia kanalite vahendusel. Liitunute omavahelise koostöö parandamiseks korraldatakse võrgustikukohtumisi;
- d) osaletakse rahvusvaheliste võrgustike töös ja kogutakse infot teiste riikide teaduse, tehnoloogia ja inseneria populariseerimise (STEM strateegiate) ning tegevuste kohta.

Elluviija korraldab statistiliste andmete kogumist ja analüüsi ning koondab kõigi liitujate tegevuskavad, et toetada uusi liitujaid infoga, milliseid tegevusi on planeerinud teised pakti osapooled ja kuidas koos kõige edukamalt pakti eesmärke saavutada. Kogutakse infot pakti eesmärkide saavutamist takistavate tegurite kohta ning vajadusel esitatakse poliitikakujundajatele ettepanekuid seadusandluse täiendamiseks või muutmiseks. Pakti rakendamise toetamiseks kutsutakse kokku võrgustiku liikmete ja valdkondlike kaasamõtlejate kohtumisi. Koordineerimistegevuste tulemusena saavutatakse suurem sünergia ja parem koostöö erinevate osapoolte vahel.

Koolide ja ettevõtete koostöö initsieerimisega soodustatakse ettevõtete haridussüsteemi panustamise kultuuri tekkimist, mh maapiirkonna ettevõtete, kohalike omavalitsuste, koolide ja teadushuvihariduse tegevuste suuremat sidusust. Elluviija tegevus on toetada koostöö algust ning abistada läbirääkimistel ja kokkulepete sõlmimisel. Kirjeldatakse ettevõtete, koolide ja teiste

koostööpartnerite võimalikud koostöömudelid, mis aitavad erineva suuruse, tegevusvaldkonna ja asukohaga partneritel leida panustamisvõimalusi. Juhendatakse koole, et rakendatav koostöö muutuks süsteemseks, eesmärgistatuks ning seonduks koolis rakendatavate õppekavadega. Selleks korraldatakse võrgustiku kogemuste vahetamise seminare, mis aitavad koolidel luua erinevaid õppeaineid ja aineõpetajaid kaasav tegevuskava LTT pädevuste arendamiseks.

Pakti koordineerimiseks ning koolide ja ettevõtete koostöö toetamiseks kasutatakse veebipõhiseid vahendeid, mille kaudu toimub partnerite infovahetus ja kuhu koondatakse liitunute tegevuskavad, kirjeldatakse ning levitatakse parimaid tegevuspraktikaid. Elluviija teostab koostöös partneritega tegevusi laiema avalikkuse ja otsese sihtrühma teadlikkuse tõstmiseks, koostab infomaterjale ning korraldab nende tutvustamise ja levitamise, koordineerib valdkondlikke tegevusi tutvustavate populariseerivate artiklite kirjutamist ning artiklite avaldamist. Töötatakse välja ja rakendatakse heade praktikate tunnustamise süsteem.

Ettevõtete kaasamisel lähtutakse olemasolevatest eetika-teemalistest materjalidest (näiteks InGenious'e projekti eetikakoodeks⁸, SA Innove ning TÜ eetikakeskuse poolt koostatud materjalid⁹) ning informeeritakse ettevõtteid kooli sobivatest käitumisviisidest, et vältida kommertsreklaami sattumist koolikeskkonda jms.

Tulemus:

- 1) teadus- ja tehnoloogiapakti tegevustesse on kaasatud lai ring riigiasutusi, ettevõtteid, kohalikke omavalitsusi haridusasutusi jt partnereid;
- 2) korraldatud on liitunute võrgustikutegevused ja loodud partnerite infovahetuse süsteem; loodud on koolide ja ettevõtete koostööd kirjeldavad ja toetavad materjalid;
- 3) ettevõtetega koostöös läbiviidud tegevused on muutunud koolitöö oluliseks osaks, üldhariduskoolides õppijatel on tekkinud seosed koolis õpitavate LTT pädevuste ja reaalse tööelu vahel ning nad oskavad selle tulemusena paremini teha põhjendatud karjäärivalikuid;
- 4) vajadusel on tehtud seadusandlusesse parandusettepanekuid.

Sihtrühm: haridusasutuste ja -organisatsioonide töötajad ja koolijuhid, (sh üldhariduskoolide ja gümnaasiumide õpetajad), noorsootöötajad, ettevõtjad, ettevõtjate esindusorganisatsioonid, kohalike omavalitsuste töötajad, üksikisikud.

7.5 Tegevus 4 Teadushuvihariduse, uurimusliku õppe ja LTT kirjaoskuse arendamine.

Tegevuse raames pakub elluviija teadus- ja haridusasutuste kaasabil õpetajatele tuge uurimusliku õppe rakendamiseks ja LTT kirjaoskuse arendamist toetavate tegevuste läbiviimiseks. Toetatakse õpilastes tekkinud LTT huvi süvendamise ja ülevõlthoidmise võimaluste loomist ja väljaarendamist sügavamaks isiklikuks huviks. Pakutakse meetodilist tuge teadushuvihariduse valdkonna juhendajatele ja õpetajatele, luuakse nende pädevuse tõstmiseks mitmekesised õppe- ja juhendmaterjalid ning korraldatakse teadushariduse konverentse.

---

⁸https://www.miks.ee/sites/default/files/inGenious%20koodeks_koolide%20ja%20ettev%C3%B5tete%20koost%C3%B6%20B6.pdf

⁹Lehtsalu, M. ja T. Trampärk, 2013. Tugimaterjal ettevõtete ja koolide koostöö edendamiseks: „Samm töömaailma“. Tallinn, SA Innove.

Elluviija töötab välja ja viib ellu koolituse uurimusliku õppe rakendamise ning tehnoloogiaalase kirjaoskuse ja loovuse arendamisest ning korraldab võrgustikutegevusi koolide uurimistöde koordinaatoritele (sh õpetajatele).

Tegevuse raames luuakse õpetajatele uurimusliku õppe rakendamise lihtsustamiseks kaasaegseid õppematerjale, valmistatakse ette koolitusmaterjalid ning kaasatakse uurimistöde juhendamisse ning õpilaste loovuse ja ettevõtlikkuse toetamise oskuste arendamisse teadlasi, insenere ja ettevõtjaid.

Motiveeriva väljundi pakkumiseks uurimistöid tegevatele ning teadushuvihariduses osalevatele lastele ja noortele ning nende õpetajatele ja juhendajatele töötab elluviija välja ja viib ellu igaaastase õpilaste teadusfestivali, mille eesmärk on pakkuda võimalust kogemuste vahetamiseks ning tõsta noorte enesekindlust oma uurimisprobleemiga tegelemisel.

Suurendamiseks teadushuviringide osakaalu kasvu õppekavavälises tegevuses töötatakse välja näidisõppekavad, mis toetavad 21. sajandi õpioskusi ja kaasaegset õpikäsitlust. Olemasolevate ja potentsiaalsete ringijuhendajate (tegevõpetajad, teaduse populariseerijad, tudengid, lapsevanemad, kes soovivad huviringe juhendada, ettevõtjad) pädevuste tõstmiseks töötatakse välja teadushuviringi juhendajate koolituse mudel, mis toetab uusi valdkonda tulijaid ja abistab koolituste korraldamist. Lisaks luuakse sihtrühmapõhiseid metoodilisi ja didaktilisi materjale, mis aitavad juhendajatel mitmekesistada teadushuviringide tegevusi toetades õpilaste huvisid, edendades nende oskusi, teadmisi ja hoiakuid. Tegevus viiakse ellu koostöös ülikoolide ja noorsootööd koordineerivate asutustega, et ära hoida dubleerimine ja kaasata parim võimalik kompetents.

Tegevuse raames arendatakse ja tugevdatakse olemasolevate ja tekkivate teadushuviringide juhendajate võrgustikku, et pakkuda valdkondlikku tuge eesmärkide elluviimisel ning kutsutakse ellu teadushuvihariduse valdkonnas tegutsejate esindusorganisatsioon. Teadushuvihariduse huviringide osakaalu suurendamise vajaduse teadvustamiseks ning laiema huvi tekkimise soodustamiseks korraldatakse seminare koostöös kohalike omavalitsustega ning teavitusüritusi LTT valdkonna õpetajatele ja ringijuhendajatele.

Tegevuse raames kogutakse andmeid olemasolevate ja tekkivate teadushuviringide kohta, analüüsitakse teadushuviringide arenguid pidurdavaid tegureid ning pakutakse lahendusi.

Tulemus: LTT kirjaoskuse arendamiseks on loodud mitmekesised materjalid, korraldatud võrgustikutegevusi juhendajatele, on rohkem õpilastele väljundit pakkuvaid tegevusi LTT valdkonnas nii teadushuvihariduses kui ka uurimusliku õppe rakendamises.

Sihtrühm: haridusasutuste ja -organisatsioonide töötajad ja koolijuhid (sh alushariduse valdkonna, üldhariduskoolide ja gümnaasiumide ning huvikoolide õpetajad, noorsootöötajad), õpilased ja noored.

7.6 Tegevus 5 Teadusajakirjanduse edendamine.

Tegevust viivad ellu MTÜ Eesti Meediaettevõtete Liit ning SA Eesti Teadusagentuur. Tegevuse raames tõstetakse LTT valdkonnaga tegelevate ajakirjanike, teadusasutuste ja uuringukeskuste meediasuhetega tegelevate spetsialistide, doktorantide ja teadlaste ning riigiametite ja teadusmahukate ettevõtete ja ettevõtlusinkubaatorite kommunikatsioonispetsialistide

teaduskommunikatsioonialast kompetentsi. Kompetentsi oluliseks osaks ajakirjanikele on kommunikatsioonialased pädevused, mida kasutavad oma töös teadusajakirjanikud: näiteks andmeanalüüs, infograafika koostamine, uue meedia võimaluste mitmekülgne kasutamine.

Tegevuse raames propageeritakse teaduspõhisust ja arendatakse olemasolevat teaduskommunikatsiooniga tegelejate võrgustikku Eestis, kaasates rahvusvahelisi eksperte ja tutvudes rahvusvaheliste parimate praktikatega. Viiakse läbi koolitusi, seminare, töötubasid, korraldatakse sihtrühma osalemist rahvusvahelistel koolitustel ja lühiajalistel kogemuste vahetuse üritustel ning õppereisidel. Korraldatakse võrgustikuüritusi, mille käigus kutsutakse eksperte Eestisse ning samuti minnakse kogemusi omandama kolleegide juurde välismaale.

Koolituste sisu väljatöötamiseks viiakse eelnevalt läbi koolitusvajaduste kaardistus ja tutvutakse parima rahvusvahelise praktikaga. Sissejuhatusena korraldatakse ühine ümarlaud kaasates erinevaid sihtrühmi.

MTÜ Eesti Meediaettevõtete Liit korraldab konkursipõhiselt toetuse taotlemist enese täiendamiseks välisriikides ja korraldab ka ise õppevisiite sihtrühmade kompetentsi tõstmiseks välisriikides. Partner tagab taotlemisvõimaluste kohta käiva info leviku kõigi huvitatud sihtrühmadeni ja konkursi otsustuskogu moodustamise ning korraldab selle töö. Koolituste materjalid koondatakse ning tehakse veebi vahendusel kättesaadavaks kõigile tegevuste sihtrühmadele ja avalikkusele.

Tulemus: paranevad sihtrühmade teaduskommunikatsioonioskused ning suureneb asjatundlike teaduse ja tehnoloogia teemade käsitlemise osakaal meedias.

Sihtrühm: ajakirjanikud, teadusasutuste meediasuhetega tegelevad spetsialistid, teadlased, teadusmahukate ettevõtete kommunikatsiooniga tegelevad spetsialistid.

7.7 Tegevus 6 Teaduse populariseerimise ja teaduskommunikatsiooni edendamine.

Elluviija koostab ja vajadusel uuendab strateegia tegevuskava, kaasates kõiki asjaomaseid huvigruppe.

Elluviija aitab kaasa teaduse populariseerijate ja kommunikaatorite (sh teadushuvihariduse valdkonnas tegutsejad, teadusajakirjanikud, ülikoolide, muuseumide ning teaduskeskuste töötajad, teaduse populariseerimisega tegelevad MTÜ-d ja SA-d, õpetajad, teadlased, karjäärispetsialistid, valdkonna ettevõtted) omavahelisele teabe- ja kogemuste vahetusele, mh toetades teadusteemade jõudmist Arvamusfestivali programmi, et tõsta tegijate pädevust, suurendada tegevuste tulemuslikkust ja kasutatavate ressursside tõhusust, vähendada dubleerimist ning soodustada ühiskondliku diskussiooni tekkimist. Toimub parimate praktikate ja meetodite levitamine ning erinevate organisatsioonide koos- ja ühistöö (nt seiresüsteemi ja hindamismeetodite väljatöötamine) iga-aastaste teaduskommunikatsiooni konverentside ja teaduse populariseerijate suvekoosolekute raames. Samuti toetatakse teaduse populariseerijaid miks.ee portaalis asuva ürituste kalendri ja valdkonnas tegutsevate organisatsioonide ja algatuste tutvustamise kaudu ning muid meediakanaleid kasutades.

Tellitakse uuring, mille eesmärgiks on hinnata teadust ja tehnoloogiat populariseerivate tegevuste tulemusi ja väljundeid ning saada soovitusi LTTd populariseerivate tegevuste kvaliteedi tõstmiseks

tulevikus. Uuring viiakse läbi selliselt, et 2013. aastal aastal läbiviidud uuringuraporti tulemused oleksid teostatava uuringu tulemustega omavahel võrreldavad.

Elluviija korraldab riigihanke uuringu teostaja leidmiseks. Täpsemad uuringu eesmärgid kirjeldatakse riigihanke lähteülesandes ning riigihanke kriteeriumites. Uuringu tulemusi tutvustatakse elluviija üritustel ning raport tehakse kättesaadavaks veebilehel, uuringu tulemusi kommenteeritakse valdkonnaga seotud sihtrühmadele.

Tulemus: tegevuse tulemusena arenevad teaduse populariseerimise valdkonnas tegutsevate kompetentsid, parimate praktikate jagamise ja koostöö tegemisega paraneb tegevuste kvaliteet ja tulemuslikkus.

Sihtrühm: haridusasutuste ja -organisatsioonide töötajad ja koolijuhid (sh üldhariduskoolide ja gümnaasiumide õpetajad, noorsootöötajad); teaduse ja tehnoloogia teemasid kajastavad ajakirjanikud, teadus- ja arendusasutuste teadusinfot vahendavad spetsialistid ja teadlased; ettevõtjad ning koolijuhid.

7.8 Tegevus 7 Teaduse järelkasvu arendamine ja ühiskonna arenguprotsesside (sh erinevate poliitikate) kujundamine tõendus põhiseks ja läbipaistvaks.

Tegevust 7 viivad ellu Eesti Teaduste Akadeemia ning SA Eesti Teadusagentuur.

Alategevus 7.1 Noorte teadlaste arendamine

Tegevuste eesmärgiks on noori teadlasi inspireerida, toetada, koolitada, võrgustada ja kaasata ka akadeemia tegevustesse, et erinevate põlvkondade seotuse ja sisulise koostöö kaudu realselt panustada Eesti teaduse ja ühiskonna jätkusuutlikkusse ning tulevikku.

Tegevuse käigus taastatakse Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia (ENTA) tegevus. ENTA roll on hõlmata tegevustesse Eesti noori teadlasi (sh järeldoktooreid, ettevõtluses töötavaid doktorikraadiga noori teadlasi) ja toimida nende võrgustikuna. Lisaks on ENTA olnud mitmete oluliste rahvusvaheliste noori teadlasi ühendavate organisatsioonide ametlik esindaja ja hetkel on Eesti noorte teadlaste side nendega praktiliselt katkenud.

Regulaarselt korraldatakse teaduse populariseerimise praktilist kursust, mille jätkuks on kolme minuti pikkuste loengute konkurs. Tegevusega luuakse võimalus ja tingimused noortele teadlastele teaduse populariseerimise praktiliseks õppeks ning oma teadustegevuse tutvustamiseks – avaliku teadus-kommunikatsiooni intensiivseks ja kontsentreeritud kogemuseks kõige laiemas mõttes. Võimalikult laia sihtrühma haaramiseks on kaasatud 6 avalik-õiguslikku ülikooli teadusprorektorite tasemel, Eesti Rahvusringhääling ning veebiportaal ERR Novaator. Konkursi võiduloengud pääsevad ETV eetrisse ning jäävad järelvaadatavaks veebis. Igas kaasatud ülikoolis toimub üks kursus igal aastal 2016–2020; kokku 30 kursust. Kursusel osalejate arv varieerub sõltuvalt kõrgkooli suuruselt. Kokku hõlmatakse vähemalt 600 doktoranti ja noorteadlast.

Planeeritakse senise noorte teadlaste rahvusvahelistele teadusüritustele lähetamise praktika laiendamist isikupõhistelt foorumitelt laiapõhjalistel teadusfestivalidel osalemise suunas, suurendades nõnda teadlaskarjääri atraktiivsust, võimaldades noortel teadlastel osaleda erinevatel teadusüritustel, luua seal interdistsiplinaarseid kontakte ning treenida seal saadud kogemuste-alamuste vahendamist teaduskommunikatsioonis. Avalike konkursside kaudu lähetatakse noori

teadlasi kõrgetasemelistele noorte teadlaste üritustele. Nende kogemusi-elamusi, kokkuvõtteid-artikleid-reisikirju vahendatakse meediakanalites ning Teaduste Akadeemia kanalites (kodulehel, aastaraamatus, Facebooki lehel jne). Konkursside korra kinnitab „TeaMe +“ nõukoda.

Koostöös doktorikoolidega korraldatakse rahvusvahelisel tasemel koolitusi kõigile juhendajatele eelkõige nn ülekantavate oskuste (populariseerimisoskus, suhtlus meediaga, innovatsiooni küsimused, rahvusvaheline koostöö jne) arendamise võimekuse tugevdamiseks.

Tulemus: Eesti Teaduste Akadeemias on välja ehitatud koostööstruktuur ja kommunikatsiooniplatvorm noorte teadlastega, millelt edasi liikuda. Noored teadlased on tihedamalt kaasatud nii Eesti-sisesesse akadeemilisse koostöösse kui ka rahvusvahelisse noorteadlaste võrgustikku ja teaduskommunikatsiooni. Tõusnud on noorte teadlaste teaduskommunikatsiooni võimekus.

Sihtrühm: noored teadlased, sh järel doktorid ja ettevõtluses töötavad doktorikraadiga noored teadlased, kraadiõppurid, teadlaskond.

Alategevus 7.2 Teadlaste avatud dialoog ühiskonnaga

Tegevuse eesmärk on rakendada Eesti Teaduste Akadeemia pädevusi Eesti konkurentsivõime tõstmiseks ning teaduse, hariduse ja kultuuri edendamiseks kõige laiemas ja sügavamas mõttes. Võimalike monitooringute ja analüüside, tipp-teadlaste aja ning teadmiste panustamise kõrval on oluline kommunikatsioon nii poliitikakujundajate, ühiskonna arvamusiidrite kui ka laiema avalikkusega, et järjekindla tegevusega aidata kaasa ühiskonnas toimuvate arenguprotsesside (sh erinevate poliitikate) kujundamisele võimalikult tõendus põhiseks ja läbipaistvaks. Selle eeltingimus on mitmepoolne avatud ja professionaalne kommunikatsioon.

Tulemus: luuakse regulaarselt toimivad diskussiooni ja koostööplatvormid (struktureeritud arutelud ja kohtumised) kaasates näiteks ministriumite teadusnõunike võrgustik, erineval tasemel poliitikakujundajad, meedia ja teiste huvigruppide esindajad.

Sihtrühm: avalikkus, poliitikakujundajad, meediaesindajad, teadlaskond, sh noorteadlased.

8. Tulemus- ja väljundnäitajad

8.1 Tegevuste tulemus- ja väljundnäitajad:

	Näitaja nimetus	Algtase	Sihttase 2016	Sihttase 2018	Sihttase 2020	Sihttase 2022	Selgitav teave
TULEMUSNÄITAJAD (VV KORRALDUSE VÄLJUNDNÄITAJAD)							
<i>Tulemusnäitaja</i> <i>tegevusele</i> <i>TeaMe +</i>	LTT (loodus- ja täppisteadused, tehnika, tootmine ja ehitus) erialade lõpetajate	22% (2012)	23%	24%	25%	25%	

	osakaal kõrghariduses						
Tegevuste SPETSIIFILISED VÄLJUNDNÄITAJAD							
<i>Väljundnäitaja tegevusele 1</i>	Tegevuste raames hangitud ja eetris olnud teadustelesaadete arv	0	16	64	128	192	Allikas aastaaruanded, kumulatiivne.
<i>Väljundnäitaja tegevusele 2</i>	Seminaridel osalenud karjääripetsialistid	0	20	99	300	400	Allikas aastaaruanded, kumulatiivne (kõik osalejad kokku)
<i>Väljundnäitaja tegevusele 3</i>	Ettevõtete ja haridusasutuste hulk, kes teevad LTT valdkonnas koostööd ühise tegevuskava alusel	0	21	23	27	27	Igal aastal tehtud tegevuskavade arv
<i>Väljundnäitaja tegevusele 4</i>	Loodud teadushuviringide õppekavade arv	0	0	15	15	15	Allikas aastaaruanded, kumulatiivne
<i>Väljundnäitaja tegevusele 5</i>	Teaduskommunikatsiooni koolitust (vt punkt 7.6) saanud ajakirjanikud, kommunikatsioonispetsialistid, teadlased	0	95	295	565	720	Allikas aastaaruanded, kumulatiivne (loendame osalenud isikuid)

<i>Väljundnäitaja tegevusele 6</i>	Korraldatud teaduse kommunikatsiooni konverentside arv	0	2	4	6	8	Allikas aastaaruaanded, kumulatiivne
<i>Väljundnäitaja tegevusele 7</i>	Korraldatud üritustel osalevate noorte teadlaste arv	0	270	540	1300	1940	Allikas aastaaruaanded, kumulatiivne (loendame osalenud isikuid)
Tegevuste SPETSIIFILISED TULEMUSNÄITAJAD							
<i>Tulemusnäitaja tegevusele 1</i>	Teadustelesaadete keskmine vaadatavus	0	120 000	125 000	130 000	135 000	ERR telemetrika andmete alusel aastaaruaandes; kumulatiivselt 2 saatesarja keskmise vaatajas konna summa (näiteks 70 000 +100 000=170 000)

9. Nõukoda

- 9.1. Nõukoda on elluviijat nõustav ühiskondlik ühendus, mille ülesanne on anda elluviijale suuniseid tegevuse eesmärgistamiseks, toetatavate tegevuste elluviimiseks või nende elluviimise vahendite või korralduse muutmiseks ning analüüsida tegevuse edukust. Nõukoja moodustab elluviija. Nõukoja koosseisu kuuluvad partnerite, Haridus- ja Teadusministeeriumi, ettevõtjate ja teadushuvihariduse, meediavaldkonna ning karjäärinõustamise erialaekspertide esindajad.
- 9.2. Nõukoja koosseisu ja töökorra kinnitab elluviija kooskõlastatult rakendusasutusega.
- 9.3. Nõukoda võib oma töösse elluviija nõusolekul kaasata eksperte. Ekspertide töö tasustatakse tegevuse halduskuludest.

10. Tegevuste eeldatav mõju läbivatele teemadele

Tegevuste mõju läbivatele teemadele on valdavalt neutraalne või soodustav.

Horisontaalne teema	Mõju
Regionaalne areng	Toetav mõju. Toetatavad tegevused tugevdavad piirkondade sisest koolide, kohalike kogukondade ja ettevõtlusorganisatsioonide koostööd piirkonna ettevõtluse ja tööhõive arendamisel.
Infoühiskonna edendamine	Toetatavad tegevused soodustavad noorte siirdumist IT valdkonda.
Keskkonna- ja kliimapoliitika	Toetatavad tegevused tõstavad noorte pädevust loodusteaduste ja tehnoloogia valdkonnas, sh nende teadlikkust ja oskusi keskkonna ja säästlike keskkonnatehnoloogiate suhtes.
Võrdsete võimaluste tagamine	Toetav mõju. Toetatavad tegevused on suunatud kõikidele üldharidussüsteemis õppijatele. Tegevuste raames ei piirata osalust tulenevalt rassist, rahvuslikust kuuluvusest ega kodakondsusest, tegevused on avatud kõigile, kes vastavad seatud muudele tingimustele. Tegevuste raames soodustatakse sooliste stereotüüpide murdmist.
Ühtne riigivalitsemine	Toetav mõju. Tegevusi kavandatakse koostöös tööandjate ja õppeasutustega. Toetatavad tegevused suurendavad õppurite ettevõtlikkust ja aktiivseks kodanikuks saamist.

11. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood on 01. juuni 2015 – 31. detsember 2022.

Tegevused	Elluviimise aeg
Tegevus 1. Teadusteemade tutvustamine meedias	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022
Tegevus 2. LTT valdkonna karjäärivõimaluste tutvustamine	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022
Tegevus 3. Teadus- ja tehnoloogiapakti koordineerimine. Koolide ja ettevõtete vahelise koostöö arendamine	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022
Tegevus 4. Teadushuvihariduse, uurimusliku õppe ja LTT kirjaoskuse arendamine	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022

Tegevus 5. Teadusajakirjanduse edendamine	1. jaanuar 2016 – 31. detsember 2022
Tegevus 6. Teaduse populariseerimise ja teaduskommunikatsiooni edendamine	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022
Tegevus 7. Teadlaste avatud dialoog ühiskonnaga	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022
Horisontaalsed tegevused	1. juuni 2015 – 31. detsember 2022

12. Tegevuste eelarve

Tegevuste kogumaht on **5 126 292** eurot, millest Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest finantseeritakse kuni 89,41% ehk kuni 4 583 450 eurot. Riiklik kaasfinantseering on kuni 512 470 eurot ehk kuni 10,00%. Omafinantseering moodustab vähemalt 30 372 eurot ehk 0,59% tegevuse eelarvest.

Toetatava tegevuse 5 puhul on partneri omafinantseering 9% tegevuse kogumahust.

12.1 Tegevuste eelarve finantsallikate lõikes

Tegevus	EL toetuse summa	Riiklik kaasfinantseering	Toetus kokku	Omafinantseering	Kulud kokku
Tegevus 1	2 321 521	259 566	2 581 087	0	2 581 087
Tegevus 2	194 531	21 750	216 281	0	216 281
Tegevus 3	306 493	34 269	340 762	0	340 762
Tegevus 4	915 131	102 320	1 017 451	0	1 017 451
Tegevus 5	276 225	30 885	307 109	30 372	337 482
<i>Tegevus 5.1.</i>	<i>180</i>	<i>20</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>200</i>
<i>Tegevus 5.2.</i>	<i>276 045</i>	<i>30 864</i>	<i>306 909</i>	<i>30 372</i>	<i>337 282</i>
Tegevus 6	267 208	29 876	297 084	0	297 084
Tegevus 7	188 915	21 122	210 037	0	210 037
Tegevuste juhtimiskulud	113 426	12 682	126 108	0	126 108
Kokku	4 583 450	512 470	5 095 920	30 372	5 126 292

12.2 Kogueelarve

Tulemus	Väljund	Tegevused ja kindlaksmääratud kulukohad		Tegevuste eelarve	sh elluviija eelarve	sh partnerite eelarve	
TAI süsteem toetab majandusstruktuuri muutumist teadmistemahukamaks ja sotsiaalseste väljakutsete lahendamist	1	Programmi raames eetris olnud teadustelesaadete arv	1.	Teadusteemade tutvustamine meedias	2 581 087	2 581 087	0
			sh	Otsene personalikulu	100 053	100 053	0
			sh	Muud kulud (sh kauba/teenuse ost, ühikuhinnad)	2 466 026	2 466 026	0
			sh	Tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	15 008	15 008	0
	2	Seminaridel osalenud karjäärispetsialistid	2.	LTT valdkonna karjäärivõimaluste tutvustamine	216 281	216 281	0
			sh	otsene personalikulu	125 361	125 361	0
			sh	muud kulud	72 116	72 116	0
			sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	18 804	18 804	0
	3	Koolide ja ettevõtete vahelise koostöö arendamiseks korraldatud ürituste arv	3.	Teadus- ja tehnoloogiapakti tegevuste koordineerimine. Koolide ja ettevõtete vahelise koostöö arendamine	340 762	340 762	0
			sh	otsene personalikulu	145 758	145 758	0
			sh	muud kulud	173 140	173 140	0
			sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	21 864	21 864	0
	4	Loodud teadushuviringide õppekavade arv	4.	Teadushuvihariduse, uurimusliku õppe ja LTT kirjaoskuse arendamine	1 017 451	1 017 451	0
			sh	otsene personalikulu	364 278	364 278	0
			sh	muud kulud	598 531	598 531	0
			sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	54 642	54 642	0
	5	Teadusmeedia koolitust saanud ajakirjanikud, kommunikatsioonispetsialistid, teadlased	5.	Teadusajakirjanduse edendamine kokku	337 482	200	337 282
			sh	otsene personalikulu	238 382	0	238 382
			sh	muud kulud	63 343	200	63 143

		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	35 757	0	35 757
		5.1.	Teadusajakirjanduse edendamine (elluviija kulud)	200	200	0
		sh	otsene personalikulu	0	0	0
		sh	muud kulud	200	200	0
		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	0	0	0
		5.2.	Teadusajakirjanduse edendamine (partnerite kulud)	337 282	0	337 282
		sh	otsene personalikulu	238 382	0	238 382
		sh	muud kulud	63 343	0	63 143
		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	35 757	0	35 757
6	Toimunud teaduse populariseerimise konverentside arv	6.	Teaduse populariseerimise edendamine	297 084	297 084	0
		sh	otsene personalikulu	95 099	95 099	0
		sh	muud kulud	187 720	187 720	0
		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	14 265	14 265	0
7	Tegevustes aktiivselt osalevate noorteadlaste arv	7.	Teaduse järelkasvu arendamine ja ühiskonna arenguprotsesside (sh erinevate poliitikate) kujundamine	210 037	3 062	206 976
		sh	otsene personalikulu	138 230	0	138 230
		sh	muud kulud	51 073	350	50 723
		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	20 735	2 712	18 023
	Horisontaalne tegevus		Horisontaalsed tegevused	126 108	126 108	0
		sh	otsene personalikulu	109 659	109 659	0
		sh	tegevuse kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	16 449	16 449	0
			KOKKU	5 126 292	4 582 035	544 257

13. Kulude abikõlblikkus

- 13.1. Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas lisas nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud ja põhjendatud kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) §-s 2 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja siseriikliku õigusega.
- 13.2. Abikõlbliku kulu eest peab olema tasutud tegevuse abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast tegevuse abikõlblikkuse perioodi, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023.
- 13.3. Abikõlblikud on järgmised käesoleva käskkirja punktis 5.1 nimetatud eesmärkide, punktis 8 tulemuste saavutamiseks ja punktis 7 toodud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud:
  - 13.3.1. personalikulud vastavalt ühendmääruse §-s 3 sätestatud tingimustele;
  - 13.3.2. kaudsed kulud 15% otsestest personalikuludest vastavalt ühendmääruse § 9 lõigetele 1 ja 3-6. Kaudseteks kuludeks loetakse ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud üldkulud ning § 9 lõikes 6 nimetatud tegevuste elluviimisel tekkivad personalikulud;
  - 13.3.3. tegevuste elluviimiseks vajalikud ürituste korraldamise kulud, sh koolituste, seminaride ja teiste ürituste korraldamise kulud, mh üritusel osalejate transpordi-, toitlustus- ja majutuskulud ning materjalide ettevalmistamisega seotud kulud;
  - 13.3.4. abikõlblike kulude puhul tekkiv erisoodustusena käsitletav kulu ja tasutav maks „Tulumaksuseaduse“ § 48 lõike 4 tähenduses;
  - 13.3.5. toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud infotehnoloogiliste lahenduste kulud (näiteks veebiarendus ning andmebaaside loomine) v.a ühendmääruse § 9 lõikes 5 p 3 kulud;
  - 13.3.6. toetatavate tegevustega seotud riigihangete õigusabikulud, kui riigihanke tulemusel sõlmitakse hankeleping;
  - 13.3.7. nõukoja teenindamisega seotud kulud, sh ruumide rendi, toitlustuse ning materjalide kulud;
  - 13.3.8. töötajate sõidu- ja majutuskulud, ürituste osavõtutasu ja päevaraha. Päevaraha on abikõlblik Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määrusega nr 112 „Ametniku teenistuslätetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“ ning Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määrusega nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ kehtestatud välislähetuse päevaraha määra ulatuses;
  - 13.3.9. toetatavatest tegevustest teavitamise kulu viitega Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“;
  - 13.3.10. muud toetatavate tegevustega otseselt seotud ja toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud.
- 13.4. Lisaks ühendmääruse §-s 4 loetletud mitteabikõlblikele kuludele on toetatavate tegevuste raames mitteabikõlblikud järgmised kulud:
  - 13.4.1. liiklusvahendite ostmine, liising ja kasutusrent;
  - 13.4.2. kinnisasja ostmine;
  - 13.4.3. töötajate esinduskulud ja neile tehtavad kingitused, v.a seadusega ettenähtud hüvitised;

- 13.4.4. organisatsiooni juhtimisega seotud personalikulud;
- 13.4.5. päevaraha, majutuskulu ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära.

14. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 14.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele. Toetuse maksmise üldtingimused on sätestatud ühendmääruse §-s 13.
- 14.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 1, ühtse määra alusel vastavalt ühendmääruse § 15 lõigetele 1 ja 4 või ettemaksetena vastavalt ühendmääruse §-s 18 sätestatule.
- 14.3. Toetus makstakse elluvijale välja rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel. Elluvija peab esitama rakendusüksuse kinnitatud vormil maksetaotluse rakendusüksusele vähemalt kord kvartalis struktuuritoetuse registri kaudu või registri väliselt. Ettemakse saamisel tuleb ettemakse kasutamise aruanne esitada rakendusüksuse kinnitatud vormil rakendusüksusele ettemaksega kaetud kulude perioodile järgneva 15 kalendripäeva jooksul.
- 14.4. Rakendusüksuse nõudmisel lisab elluvija maksetaotlusele või ettemakse kasutamise aruandele kuludokumentide, tasumist tõendavate ja muude asjakohaste dokumentide koopiaid.
- 14.5. Juhul, kui maksetaotlus erineb rohkem kui 25% võrra esitatud prognoosist, on elluvija rakendusüksuse nõudel kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas.
- 14.6. Toetus makstakse välja vastavalt punktis 12 sätestatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja mitte rohkem kui määratud toetuse summa.
- 14.7. Rakendusüksus menetleb tegelike kulude alusel toetuse maksetaotlust mitte kauem kui 90 kalendripäeva ning ettemaksetaotlust mitte kauem kui 15 kalendripäeva maksetaotluse saamisest arvates.
- 14.8. Rakendusüksusel on õigus peatada maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult, kui:
  - 14.8.1. maksetaotluse aruandes esineb puudusi, toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;
  - 14.8.2 kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
  - 14.8.3 ilmnenud asjaolude põhjal on kahtlus, et elluvija ei suuda viia ettenähtud ajaks toetatavaid tegevusi ellu või saavutada kavandatud tulemust;
  - 14.8.4 maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 48 lõike 3 kohaselt tasaarveldada perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.
- 14.9 Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos toetatavate tegevuste elluviimise lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

15. Elluvija ja partneri kohustused

- 15.1. Elluvijale kohalduvad lisaks käesolevas käskkirjas sätestatule perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse §-s 24 ja §-s 26 sätestatud kohustused.

- 15.2. Partner peab täitma perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse §-s 25 nimetatud kohustusi.
- 15.3. Elluviija ja partner sõlmivad toetuse kasutamiseks partnerlusleppe elluviija poolt kehtestatud vormil.
- 15.4. Elluviija peab toetust kasutama sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks, mis on vajalikud toetuse andmise tingimuste käskkirjas kirjeldatud eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks, ning viima toetatavaid tegevusi ellu vastavalt kinnitatud eelarvetele ja tegevuskavadele.
- 15.5. Elluviija tagab, et partner kasutab toetust sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks, mis on vajalikud toetatavates tegevustes kirjeldatud eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks.
- 15.6. Ühtlasi on elluviija kohustatud:
- 15.6.1. ellu viima tegevusi vastavalt halduslepingu alusel kokku lepitud detailsele tegevuste kirjeldusele ja eelarvele ning kasutama toetust säästlikult;
  - 15.6.2. esitama rakendusasutuse nõudmisel tegevuse eelarve, eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;
  - 15.6.3. kooskõlastama enne toetatavate tegevuste kinnitatud aastaeelarvest erinevate kulutuste tegemist rakendusasutusega ja seejärel esitama koos kooskõlastusega rakendusüksusele muudatused kinnitatud aastaeelarves tingimusel, et toetatavate tegevuste kogutoetuse summa ja osakaal ei muutu, kui:
    - 15.6.3.1. kinnitatud eelarve kuluridasid muudetakse ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15% kalendriaasta eelarvest;
    - 15.6.3.2. muudatuste summa ületab ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt 15% kogu kinnitatud eelarvest;
    - 15.6.3.3. esitama rakendusasutuse või rakendusüksuse järelepäringule vastused 10 tööpäeva jooksul vastava päringu saamisest arvates;
    - 15.6.3.4. teavitama rakendusüksust viivitamatult tulu teenimisest toetatavate tegevuste raames abikõlblikkuse perioodil. Abikõlblike kulude määratlemisel võetakse puhastulu arvesse ühissätete määruse artikli 65 lõikes 8 sätestatud korras;
    - 15.6.3.5. tagama toetatavate tegevuste partneritega partnerluslepingute sõlmimise;
    - 15.6.3.6. tagama elluviija ülesannete täitmiseks piisava arvu töötajaid, kellel on asjakohane kvalifikatsioon;
  - 15.6.4. viivitamatult teatama rakendusasutust kirjalikult taasesitamist võimaldavas vormis:
    - 15.6.4.1. asjaoludest, mis takistavad elluviija ülesandeid täitmast;
    - 15.6.4.2. toetuse andmise tingimuste käskkirja muutmise vajalikkusest;
    - 15.6.4.3. toetatavate tegevuste elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada toetatavate tegevuste eesmärkide ja indikaatorite saavutamist;
  - 15.6.5. esitama rakendusüksusele iga aasta 15. jaanuariks järgneva eelarveaasta maksetaotluste esitamise prognoosi, milles toodud andmed (tähtajad, summad) on aluseks maksetaotluste esitamisel.

16. Tegevuste elluviimise seire

- 16.1. Elluviija esitab rakendusüksusele struktuuritoetuse registris kehtestatud vormil 15. jaanuariks vahearuanndeid. Vahearuanndes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:
- 16.1.1. punktis 8 loetletud näitajate täitmine koos sisuliste selgitustega näitaja ala- või ületäitmise kohta;
  - 16.1.2. ülevaade tegevuste elluviimisest;

- 16.1.3. hinnang tegevuste tulemuslikkusele;
- 16.1.4. ülevaade esinenud probleemidest ja ettevõetud abinõudest.
- 16.2 Rakendusüksus kontrollib hiljemalt 15 tööpäeva jooksul vahearuande laekumisest, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.
- 16.3 Juhul kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande.
- 16.4 Puuduste esinemisel vahearuandes annab rakendusüksus elluvijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning rakendusüksus kinnitab aruande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.
- 16.5. Lisaks punktis 16.1 nimetatud aruandlusele esitab elluviija kord aastas rakendusasutusele tegevuste elluviimise tulemusaruande, mille tingimused ja kord lepatakse kokku elluviija ja rakendusasutuse vahelises halduslepingus.
- 16.6. Rakendusasutus edastab tulemusaruande peale selle heakskiitmist 5 tööpäeva jooksul infoks rakendusüksusele.
- 16.7. Lõpparuanne esitatakse sarnaselt vahearuandele.

17. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

- 17.1. Rakendusasutusel on õigus muuta toetuse andmise tingimuste käskkirja enda algatusel, elluviija või rakendusüksuse algatusel.
- 17.2. Kui muutmise algatab elluviija või rakendusüksus, esitatakse vastavasisuline taotlus rakendusasutusele. Juhul, kui muutmise algatab rakendusasutus, teavitab rakendusasutus muutmisest elluviijat ja rakendusüksust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 17.3. Rakendusasutus muudab käesolevat käskkirja juhul kui eelarvet tegevuste lõikes punktis 11 muudetakse rohkem kui 15 % tegevuse kinnitatud eelarvest. Juhul, kui muudatus tegevuste lõikes tehakse väiksemas mahus, on elluviija enne kulutuste tegemist kohustatud eelarve muudatuse kooskõlastama rakendusüksusega ja esitama kooskõlastatud eelarve teadmiseks rakendusasutusele.
- 17.4. Elluviija taotleb rakendusasutuselt punkti 15.6.1 alusel kokku lepitud aasta eelarve ja tegevuskava muutmist vastavalt lepingus kokku lepitud tingimustele enne eelarvest erinevate kulude tegemist ja edastab muudetud eelarve rakendusüksusele.
- 17.5. Elluviija on kohustatud taotlema toetuse andmise tingimuste käskkirja muutmist, kui:
- 17.5.1. muutuvad elluviija juriidilised andmed;
  - 17.5.2. soovitakse muuta abikõlblikkuse perioodi;
  - 17.5.3. soovitakse muuta toetatavate tegevuste kirjeldust;
  - 17.5.4. soovitakse muuta eelarvet, juhul, kui eelarve muutus toetatavate tegevuste lõikes ületab kumulatiivselt 15%.
- 17.6. Elluviija esitab toetuse andmise tingimuste käskkirja muutmise taotluse rakendusüksuse kaudu. Rakendusüksus vaatab muutmise taotluse läbi ja esitab selle rakendusasutusele 10 tööpäeva jooksul taotluse saamisest koos hinnanguga muudatuse lubamise või mittelubamise kohta.
- 17.7. Rakendusüksusel on õigus teha ettepanek toetuse andmise tingimuste käskkirja muutmiseks, kui aruannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik toetatavate tegevuste edukaks läbiviimiseks või eesmärkide saavutamiseks, esitades rakendusasutusele muutmise taotluse ning teavitades sellest elluviijat.

- 17.8. Rakendusasutus kooskõlastab muudatuse eelnõu korraldusasutusega ja edastab arvamuse avaldamiseks rakendusüksusele. Juhul, kui muudatus puudutab toetuse andmise eesmärki, lõppsaajate sihtgruppe või toetatavaid tegevusi, edastatakse eelnõu lisaks arvamuse avaldamiseks struktuuritoetuse seaduse § 33 nimetatud valdkondlikule komisjonile.
- 17.9. Rakendusasutus edastab muudetud toetuse andmise tingimuste käskkirja 10 tööpäeva jooksul rakendusüksusele, elluvijale ja korraldusasutusele.

18. Finantskorrektsiooni mõju tegevuse eelarvele

- 18.1 Finantskorrektsioone teeb rakendusüksus vastavalt STS §-dele 45–47 ja ühendmääruses sätestatule.
- 18.2 Finantskorrektsiooni korral vähendab rakendusasutus vastavalt finantskorrektsiooni otsusele toetuse andmise tingimuste käskkirja alusel kinnitatud toetuse eelarvet kehtivas proportsioonis.
- 18.3 Elluvijja mitteabikõlblikuks tunnistatud kulud jäävad elluvijja enda katta ning partneri mitteabikõlblikud kulud jäävad partneri katta.
- 18.4 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt STS §-des 48 ja 49 ja ühendmääruses sätestatule.

19. Dokumentide säilitamine

Kulu abikõlblikkust tõendavaid dokumente ja muid tõendeid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõikele 1 neli aastat, alates selle aasta detsembrist, millal 30. juuni seisuga on kõikide projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud, välja arvatud, kui muus õigusaktis on sätestatud pikem tähtaeg.

20. Vaiete lahendamine

Rakendusüksuse toiminguga või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Rakendusasutuse toiminguga või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusasutusele. Vaie vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 51 lõikele 3 on sätestatud vaide läbivaatamise tähtaeg 30 päeva.